

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

1792

Na temelju članka 78. stavka 2. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, br. 118/18., 42/20., 127/20. – Odluka USRH, 52/21., 152/22. i 152/24.), ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova donosi

PRAVILNIK

O UGUŠĆENOM (KONDENZIRANOM) MLIJEKU I MLIJEKU U PRAHU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju zahtjevi kvalitete kojima u proizvodnji i stavljanju na tržište moraju udovoljavati ugušćeno (kondenzirano) mlijeko i mlijeko u prahu iz Priloga 1. ovoga Pravilnika (u daljnjem tekstu: proizvodi), a odnose se na:

- nazive, definicije i opće zahtjeve
- sastav
- vrstu i količinu sirovina te drugih tvari koje se koriste u proizvodnji i preradi
- dodatne zahtjeve označavanja
- tehnološke postupke koji se mogu primjenjivati u proizvodnji.

Članak 2.

Ovim pravilnikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva Vijeća 2001/114/EZ od 20. prosinca 2001. o ugušćenom (kondenziranom) mlijeku i mlijeku u prahu namijenjenim za konzumaciju (SL L 15, 17. 1. 2002.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2024/1438 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o izmjeni direktiva Vijeća 2001/110/EZ o medu, 2001/112/EZ o voćnim sokovima i određenim sličnim proizvodima namijenjenim prehrani ljudi, 2001/113/EZ o voćnim džemovima, želeima i marmeladama te zaslađenom kesten pireu namijenjenim prehrani ljudi i 2001/114/EZ o određenim vrstama ugušćenog (kondenziranog) mlijeka i mlijeka u prahu za prehranu ljudi (SL L, 2024/1438, 24. 5. 2024.).

II. POSEBNE ODREDBE

Članak 3.

Na označavanje proizvoda iz članka 1. ovoga Pravilnika primjenjuju se odredbe Uredbe (EU) br. 1169/2011 Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22. 11. 2011.) kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2015/2283 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o novoj hrani, o izmjeni Uredbe (EU) br. 1169/2011

Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 258/97 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Komisije (EZ) br. 1852/2001 (Tekst značajan za EGP) (SL L 327, 11. 12. 2015.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1169/2011) te odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na označavanje.

Članak 4.

(1) Nazivi proizvoda iz Priloga I. ovoga Pravilnika mogu se koristiti za označavanje samo proizvoda koji ispunjavaju uvjete propisane u Prilogu II. i III. te se pod tim nazivom stavljaju na tržište.

(2) Umjesto naziva iz stavka 1. ovoga članka, mogu se koristiti specifični nazivi na jeziku i pod uvjetima propisanim u Prilogu IV. ovoga Pravilnika.

Članak 5.

(1) Pri označavanju proizvoda iz članka 1. ovoga Pravilnika moraju biti navedeni:

- maseni udio mliječne masti u gotovom proizvodu, osim u slučaju proizvoda iz točke 1.A. podtočke d), točke 1.B. podtočke c) i točke 2. podtočke d) Priloga 1. ovoga Pravilnika
- udio bezmasne suhe tvari mlijeka u prahu za proizvode iz točke 1. Priloga 1.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka moraju biti navedeni uz naziv proizvoda.

Članak 6.

Pri označavanju proizvoda iz točke 2. Priloga 1. ovoga Pravilnika moraju biti navedeni:

- preporučeni način razrjeđivanja ili rekonstitucije, uključujući podatke o udjelu masti u razrijeđenom ili rekonstituiranom proizvodu
- navod »nije namijenjeno za prehranu dojenčadi ispod 12 mjeseci starosti«.

Članak 7.

U slučaju proizvoda čija je pojedinačna neto masa pakiranja manja od 20 g, a koji su zapakirani u skupno pakiranje, podaci propisani člancima 4. do 6. ovoga Pravilnika moraju se nalaziti samo na skupnom pakiranju, osim naziva proizvoda koji se mora nalaziti na svakom pojedinačnom pakiranju.

III. UTVRĐIVANJE SUKLADNOSTI

Članak 8.

Za utvrđivanje sukladnosti proizvoda sa zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom u svrhu službene kontrole koriste se metode propisane posebnim propisom.

Članak 9.

Prilozi I., II., III. i IV. tiskani su uz ovaj Pravilnik i njegov su sastavni dio.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o ugušćenom (kondenziranom) mlijeku i mlijeku u prahu (»Narodne novine«, br. 80/07. i 34/11.).

(2) Proizvodi koji su proizvedeni i označeni u skladu s Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka, a koji su stavljeni na tržište do 13. lipnja 2026. godine mogu se nalaziti na tržištu do isteka roka trajanja.

Članak 11.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/24-01/42

Urbroj: 525-13/900-25-4

Potpredsjednik Vlade
i ministar
David Vlačić, v. r.

PRILOG I.

NAZIVI, DEFINICIJE I OPĆI ZAHTJEVI

1. Ugušćeno (kondenzirano) mlijeko je zaslađeni ili nezaslađeni tekući proizvod, dobiven djelomičnim odstranjivanjem (isparavanjem) vode iz punomasnog mlijeka, djelomično obranog ili obranog mlijeka ili mješavine navedenih proizvoda, koji mogu sadržavati dodatak vrhnja i/ili mlijeka u prahu pri čemu udio mlijeka u prahu ne smije biti veći od 25 % ukupne suhe tvari mlijeka u gotovom proizvodu.

A. Vrste ugušćenog (kondenziranog) nezaslađenog mlijeka:

a) Ugušćeno (kondenzirano) ekstra-masno mlijeko je ugušćeno (kondenzirano) mlijeko čiji maseni udio masti iznosi najmanje 15 % te čiji maseni udio ukupne suhe tvari mlijeka iznosi najmanje 26,5 %.

b) Ugušćeno (kondenzirano) mlijeko je ugušćeno (kondenzirano) mlijeko čiji maseni udio masti iznosi najmanje 7,5 % te čiji maseni udio ukupne suhe tvari mlijeka iznosi najmanje 25 %.

c) Ugušćeno (kondenzirano) djelomično obrano mlijeko je ugušćeno (kondenzirano) mlijeko čiji maseni udio masti iznosi najmanje 1 %, a najviše 7,5 % te čiji maseni udio ukupne suhe tvari mlijeka iznosi najmanje 20 %.

d) Ugušćeno (kondenzirano) obrano mlijeko je ugušćeno (kondenzirano) mlijeko čiji maseni udio masti iznosi najviše 1 % te čiji maseni udio ukupne suhe tvari mlijeka iznosi najmanje 20 %.

B. Vrste ugušćenog (kondenziranog) zaslađenog mlijeka:

a) Ugušćeno (kondenzirano) zaslađeno mlijeko je ugušćeno (kondenzirano) mlijeko s dodatkom saharoze (polubijeli šećer, bijeli šećer ili ekstra bijeli šećer) čiji maseni udio masti iznosi najmanje 8 % te čiji maseni udio ukupne suhe tvari mlijeka iznosi najmanje 28 %.

b) Ugušćeno (kondenzirano), zaslađeno, djelomično obrano mlijeko je ugušćeno (kondenzirano) mlijeko s dodatkom saharoze (polubijeli šećer, bijeli šećer ili ekstra bijeli šećer) čiji maseni udio masti iznosi najmanje 1 %, a najviše 8 % te čiji maseni udio ukupne suhe tvari mlijeka iznosi najmanje 24 %.

c) Ugušćeno (kondenzirano) zaslađeno, obrano mlijeko je ugušćeno (kondenzirano) mlijeko s dodatkom saharoze (polubijeli šećer, bijeli šećer ili ekstra bijeli šećer) čiji maseni udio masti iznosi najviše 1 % te čiji maseni udio ukupne suhe tvari mlijeka iznosi najmanje 24 %.

2. Mlijeko u prahu je proizvod dobiven odstranjivanjem (isparavanjem) vode iz mlijeka, djelomično obranog ili obranog mlijeka, vrhnja ili mješavine navedenih proizvoda u kojem maseni udio vode iznosi najviše 5 % u gotovom proizvodu.

a) Ekstra-masno mlijeko u prahu je mlijeko u prahu čiji maseni udio masti iznosi najmanje 42 %.

b) Punomasno mlijeko u prahu je mlijeko u prahu čiji maseni udio masti iznosi najmanje 26 %, a najviše 42 %.

c) Djelomično obrano mlijeko u prahu je mlijeko u prahu čiji maseni udio masti iznosi više od 1,5 % i manje od 26 %.

d) Obrano mlijeko u prahu je mlijeko u prahu čiji maseni udio masti iznosi najviše 1,5 %.

PRILOG II.

DOZVOLJENI POSTUPCI OBRADE

(1) Za proizvodnju proizvoda iz točke 1.B. Priloga I. ovoga Pravilnika dopušten je dodatak dodatne količine laktoze čiji maseni udio u gotovom proizvodu nije veći od 0,03 %.

(2) Ne dovodeći u pitanje odredbe Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30. 4. 2004.) kako je posljednji put izmijenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2024/1141 od 14. prosinca 2023. o izmjeni priloga II. i III. Uredbi (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu posebnih higijenskih zahtjeva za određeno meso, proizvode ribarstva, mliječne proizvode i jaja (SL L, 2024/1141, 19. 4. 2024.), konzerviranje proizvoda iz Priloga I. ovoga Pravilnika provodi se sljedećim postupcima:

- toplinskom obradom (sterilizacija, UHT metoda, itd.), za proizvode iz točke 1.A. Priloga I. ovoga Pravilnika
- dodatkom saharoze, za proizvode iz točke 1.B. Priloga I. ovoga Pravilnika
- postupkom dehidracije, za proizvode iz točke 2. Priloga I. ovoga Pravilnika.

(3) Ne dovodeći u pitanje zahtjeve glede sastava proizvoda iz Priloga I. ovoga Pravilnika, sadržaj i količina bjelanjčevina može se promijeniti, tako da je maseni udio najmanje 34 % (izražen kao bezmasna suha tvar), dodavanjem i/ili oduzimanjem mliječnih komponenti na način da se ne promijeni omjer, bjelanjčevina sirutke i kazeina, u mlijeku u kojem se sadržaj i količina bjelanjčevina mijenja.

(4) Smanjenje sadržaja laktoze njezinom konverzijom u glukozu i galaktozu. Promjene sastava mlijeka koje su rezultat tog postupka obrade dopuštene su samo ako su navedene na ambalaži proizvoda na lako uočljiv, čitljiv i neizbrisiv način. Takvim navođenjem ne dovodi se u pitanje obaveza u pogledu označavanja hranjive vrijednosti utvrđena Uredbom (EU) br. 1169/2011.

PRILOG III.

DOZVOLJENI DODACI I SIROVINE

1. Vitamini i minerali u skladu s Uredbom (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o dodavanju vitamina, minerala i određenih drugih tvari hrani (SL L 404, 30. 12. 2006.) kako je posljednji put izmijenjena Uredba Komisije (EU) 2024/1821 od 25. lipnja 2024. o izmjeni Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća i Priloga II. Direktivi 2002/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu željezova kazeinata iz mlijeka koji se dodaje hrani i upotrebljava u proizvodnji dodataka prehrani (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1821, 27. 6. 2024.)

2. Dozvoljene sirovine s ciljem prilagodbe bjelanjčevina iz točke 3. Priloga II. ovoga Pravilnika su:

- mliječni koncentrat: proizvod dobiven koncentriranjem mliječnih bjelanjčevina ultrafiltracijom mlijeka, djelomično obranog mlijeka ili obranog mlijeka
- mliječni permeat: proizvod dobiven oduzimanjem mliječnih bjelanjčevina i mliječne masti iz mlijeka, djelomično obranog mlijeka ili obranog mlijeka ultrafiltracijom
- laktoza: prirodni sastojak mlijeka koji se obično dobiva iz sirutke sa sadržajem bezvodne laktoze ne manjim od 99,0 % m/m računato na suhu tvar. Može biti bezvodna ili sadržavati jednu molekulu kristalne vode ili biti smjesa oba oblika.

3. Odobreni prehrambeni enzimi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1332/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehrambenim enzimima i o izmjeni Direktive Vijeća 83/417/EEZ, Uredbe Vijeća (EZ) 1493/1999, Direktive 2000/13/EZ, Direktive Vijeća 2001/112/EZ i Uredbe (EZ) br. 258/97 (Tekst značajan za EGP) (SL L 354, 31. 12. 2008.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 1056/2012 od 12. studenoga 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1332/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o prehrambenim enzimima u pogledu prijelaznih mjera (Tekst značajan za EGP) (SL L 313, 13. 11. 2012.)

4. Odobreni prehrambeni aditivi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehrambenim aditivima (Tekst značajan za EGP) (SL L 354, 31. 12. 2008.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2024/2608 od 7. listopada 2024. o izmjeni Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 Europskog

parlamentna i Vijeća u pogledu uporabe celuloze u prahu (E 460(ii)) i glukono-delta-laktone (E 575) u mekim mazivim proizvodima od svježeg sira (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/2608, 8. 10. 2024.).

PRILOG IV.

SPECIFIČNI NAZIVI ZA ODREĐENE PROIZVODE

IZ PRILOGA I.

1. Engleski naziv 'evaporated milk' za proizvod definiran u točki 1.A. podtočki b) Priloga I. ovoga Pravilnika
2. Francuski nazivi 'lait demi-écrémé concentré' i 'lait demi-écrémé concentré non sucré', španjolski naziv 'leche evaporada semidesnatada', nizozemski nazivi 'geëvaporeerde halfvolle melk' ili 'halfvolle koffiemelk' i engleski naziv 'evaporated semi-skimmed milk' za proizvod definiran u točki 1.A. podtočki c) Priloga I. ovoga Pravilnika čiji maseni udio masti iznosi između 4 % i 4,5 %, a maseni udio ukupne suhe tvari mlijeka iznosi najmanje 24 %
3. Danski naziv 'kondenseret kaffefløde' i njemački naziv 'kondensierte Kaffeesahne' za proizvod definiran u točki 1.A. podtočki a) Priloga I. ovoga Pravilnika
4. Danski naziv 'flødepulver', njemački nazivi 'Rahmpulver' i 'Sahnepulver', francuski naziv 'crème en poudre', nizozemski naziv 'roompoeder', švedski naziv 'gräddpulver' i finski naziv 'kermajauhe' za proizvod definiran u točki 2. podtočki a) Priloga I. ovoga Pravilnika
5. Francuski naziv 'lait demi-écrémé concentré sucré', španjolski naziv 'leche condensada semidesnatada' i nizozemski naziv 'gecondenseerde halfvolle melk met suiker' za proizvod definiran u točki 1.B. podtočki b) Priloga I. ovoga Pravilnika čiji maseni udio masti iznosi između 4 % i 4,5 %, a maseni udio ukupne suhe tvari mlijeka iznosi najmanje 28 %
6. Francuski naziv 'lait demi-écrémé en poudre', nizozemski naziv 'halfvolle melkpoeder' i engleski nazivi 'semi-skimmed milk powder' ili 'dried semi-skimmed milk' za proizvod definiran u točki 2. podtočki c) Priloga I. ovoga Pravilnika čiji maseni udio masti iznosi između 14 % i 16 %
7. Portugalski naziv 'leite em pó meio gordo' za proizvod definiran u točki 2. podtočki a) Priloga I. ovoga Pravilnika čiji maseni udio masti iznosi između 13 % i 26 %
8. Nizozemski naziv 'koffiemelk' za proizvod definiran u točki 1.A. podtočki b) Priloga I. ovoga Pravilnika
9. Finski naziv 'rasvaton maitojauhe' za proizvod definiran u točki 2. podtočki d) Priloga I. ovoga Pravilnika
10. Španjolski naziv 'leche en polvo semidesnatada' za proizvod definiran u točki 2. podtočki c) Priloga I. ovoga Pravilnika čiji maseni udio masti iznosi između 10 % i 16 %
11. Malteški naziv 'Halib evaporat' za proizvod definiran u točki 1.A. podtočki b) Priloga I. ovoga Pravilnika
12. Malteški naziv 'Halib evaporat b'kontenut baxx ta' xaħam' za proizvod definiran u točki 1.A. podtočki c) Priloga I. ovoga Pravilnika
13. Estonski naziv 'koorepulber' za proizvod definiran u točki 2. podtočki a) Priloga I. ovoga Pravilnika
14. Estonski naziv 'piimapulber' za proizvod definiran u točki 2. podtočki b) Priloga I. ovoga Pravilnika
15. Estonski naziv 'väherasvane kondenspiim' za proizvod definiran u točki 1.A. podtočki c) Priloga I. ovoga Pravilnika
16. Estonski naziv 'magustatud väherasvane kondenspiim' za proizvod definiran u točki 1.B. podtočki b) Priloga I. ovoga Pravilnika
17. Estonski naziv 'väherasvane piimapulber' za proizvod definiran u točki 2. podtočki c) Priloga I. ovoga Pravilnika
18. Češki naziv 'zahuštěná neslazená smetana' za proizvod definiran u točki 1.A. podtočki a) Priloga I. ovoga Pravilnika
19. Češki naziv 'zahuštěné neslazené plnotučné mléko' za proizvod definiran u točki 1.A. podtočki b) Priloga I. ovoga Pravilnika

20. Češki naziv 'zahuštěné neslazené polotučné mléko' za proizvod definiran u točki 1.A. podtočki c) Priloga I. ovoga Pravilnika čiji maseni udio masti iznosi između 4 % i 4,5 %

21. Češki naziv 'zahuštěné slazené plnotučné mléko' za proizvod definiran u točki 1.B. podtočki a) Priloga I. ovoga Pravilnika

22. Češki naziv 'zahuštěné slazené polotučné mléko' za proizvod definiran u točki 1.B. podtočki b) Priloga I. ovoga Pravilnika čiji maseni udio masti iznosi između 4 % i 4,5 %

23. Češki naziv 'sušená smetana' za proizvod definiran u točki 2. podtočki a) Priloga I. ovoga Pravilnika

24. Češki naziv 'sušené polotučné mléko' za proizvod definiran u točki 2. podtočki c) Priloga I. ovoga Pravilnika čiji maseni udio masti iznosi između 14 % i 16 %.